

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 2022 *neljänneksi* lisätalousarvioksi.

Talouden näkymät

Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 1,7 % v. 2022 valtiovarainministeriön syyskuussa 2022 julkaiseman ennusteen mukaan, vaikka kasvu hidastuu selvästi vuoden loppua kohden. Helmikuussa alkanut Venäjän hyökkäys Ukrainaan jatkuu yhä ja hidastaa talouskasvua sekä nostaa hintoja ja kustannuksia. Lisäksi kuluttajahintojen nousun seurauksena BKT:n kasvu hidastuu, sillä kotitalouksien ostovoiman heikentyminen hidastaa yksityisen kulutuksen kasvua. Lisääntynyt epävarmuus puolestaan siirtää investointeja tulevaisuuteen.

Työllisyysaste on noussut kesällä 73,6 prosenttiin, korkeimmaksi yli 13 vuoteen. Talouden kasvun hidastuminen vaiementaa merkittävästi työllisyyden kehitystä, eikä työllisyysaste nouse loppuvuoden aikana enää merkittävästi. Tästä huolimatta työllisyyden ennustetaan kasvavan 2,3 % ja työttömyysasteen laskevan 6,6 prosenttiin v. 2022. Kuluttajahintojen nousu on kiihtynyt jo lähes 8 prosenttiin, inflaatio laaja-alaistuu ja nousee keskimäärin 6,5 prosenttiin tänä vuonna.

Julkisen talouden menojen ja tulojen välinen epätasapaino pieneni viime vuonna voimakkaasti ja jatkaa pienenemistä vielä tänä vuonna, kun nopea talous- ja työllisyyskasvu ovat lisänneet verotuloja ja pienentäneet työttömyysmenoja. Talouskasvun hidastumisen myötä verotulojen kasvu hidastuu, kun taas menot kasvavat nopeasti, joten julkisen talouden alijäämää alkaa ensi vuonna uudelleen kasvaa. Julkisen talouden rakenteellinen epätasapaino ei ole kadonnut vaan on edelleen mittava. Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen alkaa lyhyen tasaantumisen jälkeen uudelleen kasvaa ensi vuonna.

Tuloarviot

Tuloarviota ehdotetaan korotettavaksi yhteensä 322 milj. eurolla. Verotuloarviota ehdotetaan korotettavaksi hieman yli miljardilla eurolla, mikä selittyy kokonaan kasvaneella ansio- ja pääomatuloveron tuottoarviolla. Arviota on korotettu ennakoitua paremman veropohjaennusteen, ennakoitua korkeampien kertymätietojen, valtion vuoden 2021 verotuksen valmistumiseen liittyvien ennakkotietojen sekä valtion vuoden 2021 jako-osuuden oikaisun perusteella.

Sekalaisten tulojen arviota ehdotetaan korotettavan kokonaisuudessaan 235 milj. eurolla. Arviota nostaa erityisesti siirrettyjen määrärahojen peruutukset, joita arvioidaan kertyvän 300 milj. euroa enemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa arvioitiin. Kehitystä selittää mm. eräiden valtionyhtiöiden ennakoitua pienempi pääomitusarve. Myös arviota päästöoikeuksien huutokaupasta kertyvistä tuloista on kasvatettu 37 milj. eurolla. Samanaikaisesti arviota Suomen osuudesta EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksista on vähennetty 103 milj. eurolla johtuen Suomen ennakoitua paremmasta talouskehityksestä.

Korkotulojen, osakkeiden myyntitulojen ja voiton tuloutusten arviota ehdotetaan vähennettäväksi 974 milj. eurolla. Muutos johtuu osakkeiden myyntituloarvion laskusta. Muutoksesta 574 milj. euroa aiheutuu siitä, että aiemmin hallituskauden aikana toteutettujen tulevaisuusinvestointien rahoitukseen kohdennettujen tulojen ennakoitaan kertyvän v. 2023.

Suomen puolustusvalmiuden varmistaminen ja Ukrainan tukeminen

Puolustusvoimien määrärahoja ehdotetaan lisättävän Ukrainalle annettavan tuen kustannusten kattamiseksi 1,5 milj. euroa. Lisäksi Ukrainaan toimitetun puolustusmateriaalin korvaamiseen liittyvät lisämäärärahat ehdotetaan sisällytettävän Puolustusvoimien materiaalisin kehittämisen valtuuteen (PVKEH 2022), jonka kokonaismäärä nousisi 74 milj. euroa. Korvaavista hankinnoista aiheutuvat menot realisoituvat myöhemmin vuosina.

Ukrainan tukemiseen kohdennetaan lisäksi 30 milj. euron rahoitus, joka käytetään joko Suomen maksusuutena kansainväliseen Ukrainan materiaalitutkirahastoon (International Fund for Ukraine) tai suorana tukena Ukrainalle siten,

että em. rahoitus osoitettaisiin Ukrainan Suomen suurlähetystön käyttöön kotimaiselta puolustusmateriaaliteollisuudelta tehtäviä hankintoja varten.

Puolustusvoimien materiaalin kehittäminen 2018 (PVKEH 2018) -tilausvaltuuden enimmäismäärää ehdotetaan lisäävän 104 milj. euroa Laivue 2020 -hankkeen telakkatyön viivästymisestä Puolustusvoimille aiheutuvien seurannaisvaikutusten kattamiseksi. Lisävaltuuden käytön arvioidaan ajoittuvan vuosille 2025—2027.

Monitoimihävittäjän hankintaan ehdotetaan 74,4 milj. euron lisärahoitusta kattamaan ennakoitu valuuttakurssitappio. Hävittäjähankinnan osalta on lisäksi otettu huomioon tilausvaltuudesta tehty 188 milj. euron siirto kertahankintaan luettaviin määrärahoihin. Muutoksella selkeytetään tilausvaltuutta siten, että se sisältää ulkomailta hankittavat kone-, ase- ja huoltosopimukset. Hankinnan siirtomäärärahaan sisältyy kotimaassa tehtävät sopimukset. Muutos toteutetaan hankkeelle vuoden 2021 talousarviossa myönnetyn kokonaisrahoituksen puitteissa.

Vapaaehtoiseen maanpuolustukseen tehdyt lakimuutokset mahdollistavat maanpuolustuskoulutukselle Puolustusvoimien aseiden ja ampumatarvikkeiden käytön. Koulutustoimintaa varten Puolustusvoimien hankkimat ampumatarvikkeet ehdotetaan korvattavan siirtämällä 175 000 euroa Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen osoitetusta määrärahasta Puolustusvoimien toimintamenoihin.

Koronavirukseen liittyvistä korvauksista johtuvat muutokset

Julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle v. 2022 koronavirustilanteesta aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi kohdennettaviin avustuksiin ehdotetaan 60 milj. euron määrärahalisäystä. Lisäksi vuodelta 2021 siirtynyttä avustuksiin varattua määrärahaa ehdotetaan peruutettavan ja uudelleen budjetoitavan 50 milj. euroa.

Ahvenanmaan maakunnalle ehdotetaan 12,6 milj. euroa koronaviruspandemiaan liittyvään erityiseen avustukseen.

Rajavartiolaitokselle ehdotetaan 0,36 milj. euroa koronavirustilanteen torjunnan kustannuksien korvaamiseen ajalta 1.4.—31.7.2022.

EU:n koronatodistuksia tuottavan järjestelmän ylläpitoon ja tarvittaviin muutoksiin ehdotetaan 0,4 milj. euron lisäystä. Alkuperäisen EU-asetuksen mukaisesti järjestelmää oli ajateltu ylläpidettävän kesäkuuhun 2022. EU-asetukseen tehdyn muutoksen myötä toimintamallia on jatkettu vuodella.

Invest EU -lainaohjelman kansallinen rahoitusosuus

Invest EU-ohjelman kansalliseen rahoitusosuuteen ehdotetaan 59,8 milj. euron myöntämisvaltuutta, joka jakautuu työ- ja elinkeinoministeriön ja ympäristöministeriön hallinnonalojen kesken. Ohjelman kansallinen rahoitusosuus 100 milj. euroa koostuu tämän valtuuden lisäksi 31,6 milj. euron kohdennuksesta olemassa olevista rakennerahastovaroista ja 8,7 milj. euron valtioneuvoston, joka sisältyi vuoden 2022 toiseen lisätalousarvioon.

Euroopan unionin laajojen tietojärjestelmien yhteentoimivuus

Euroopan unionin laajojen tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen liittyvän lainsäädäntökokonaisuuden (Interoperability) toimeenpanosta aiheutuviin menoihin ehdotetaan määrärahalisäyksiä yhteensä n. 4,3 milj. euroa sisäministeriön, poliisin, Rajavartiolaitoksen, Maahanmuuttoviraston, Oikeusrekisterikeskuksen ja ulkoasiainhallinnon toimintamenoihin.

Harmaan talouden torjunta

Harmaan talouden torjuntaan ehdotetaan yhteensä 120 000 euroa, josta 80 000 euroa valtiovarainministeriölle merkittävää julkista tehtävää hoitavien henkilöiden viranomaisrekisterin (PEP-rekisteri) selvitystyöhön ja 40 000 euroa oikeusministeriölle alipalkkausta ja ulkomaisten työntekijöiden hyväksikäyttöä koskevaan selvitykseen.

Valtioneuvoston kanslia

Gasonia Oy:tä ehdotetaan pääomittettavan 226 milj. euroa yhtiön pankkilainan takaisinmaksun rahoittamiseksi. Pankkilainaa ei ole mahdollista hoitaa yhtiön Gasum Oy:stä saatavilla osinkotuloilla taloudellisen tilanteen heikentymisen seurauksena. Nykyisen lainan erääntyessä lainanehdot heikentyisivät tuntuvasti nykyisestä tilanteesta.

Valtioneuvoston kanslian toimintamenoihin ehdotetaan 0,4 milj. euron lisäystä käännös- ja kielipalveluihin.

Oikeusministeriön hallinnonala

Rikosseuraamuslaitokselle ehdotetaan n. 0,9 milj. euroa energian hinnannousun aiheuttamiin kustannuksiin.

Sisäministeriön hallinnonala

Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottomenoihin ehdotetaan 200 milj. euron vähennystä aiheutuen alentuneesta arviosta vastaanoton piirissä olevien henkilöiden lukumäärästä. Tästä aiheutuen myös vastaanottotoiminnan asiakkaille maksettavien tukien määrärahaa vähennetään 42,6 milj. euroa.

Poliisin toimintamenoihin ehdotetaan ICT:n modernisointiohjelmaan 2,5 milj. euroa, n. 0,6 milj. euroa rajanylitystietojärjestelmän (EES) ja Euroopan matkustustieto- ja lupajärjestelmän (ETIAS) perustamisen ja käyttöönoton aiheuttamiin kustannuksiin sekä 1,5 milj. euroa poliisin toimitilojen turvallisuusratkaisujen vahvistamiseen.

Rajavartiolaitokselle ehdotetaan 6 milj. euroa Itärajan rajaesteiden suunnitteluun ja pilotointihankkeeseen.

Valtiovarainministeriön hallinnonala

Gasgrid Finland Oy:n pääomittamiseen ehdotetaan 105 milj. euroa, jolla on tarkoitus rahoittaa terminaaliyhtiön käyttöpääoman tarvetta sekä tarpeellisia infrastruktuuri-kohteita.

Rahoitusvakuusviraston toimintamenoihin ehdotetaan n. 6,9 milj. euron lisäystä huoltovarmuustilijärjestelmään.

Ehdotetaan suostumusta, jolla valtioneuvosto voi myöntää vastavakuutta vaatimatta enintään 400 milj. euron suuruisen valtioneuvoston Suomen Pankille Kansainvälisen valuuttarahaston Poverty Reduction and Growth Trust (PRGT) -rahaston hyväksi myönnettävän kahdenvälisen lainan vakuudeksi siitä mahdollisesti aiheutuvien tappioiden varalta.

Kansainvälisen jälleenrakennus- ja kehityspankin sekä Kansainvälisen rahoitusyhtiön peruspääomien korottamiseen ehdotetaan valuuttakurssimuutosten vuoksi 3 milj. euron lisäystä.

Valtion maksamiin eläkkeisiin ja eläkkeisiin liittyviin menoihin ehdotetaan 30 milj. euron vähennystä, joka johtuu rahoitettavien valtion eläkkeiden ennakoitua matalammasta menosta v. 2022. Vastaavasti tuloihin (siirto valtion eläkerahastosta) ehdotetaan 12 milj. euron vähennystä. Lisäksi Valtiokonttorin maksamiin vahingonkorvauksiin, ml. valtion matkavahinkoturvan menot, ehdotetaan 3 milj. euron lisäystä. Valtiokonttorin toimintamenoihin ehdotetaan myös 375 000 euron lisämäärärahaa kuntatalouden tietopalvelun lisäkustannuksiin. Lisäys aiheutuu tietopalvelun käynnistämiseen liittyvistä odotettua suuremmista kustannuksista.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

800 uuden hoiva-avustajan kouluttamiseksi ehdotetaan n. 8,5 milj. euron määrärahalisäystä. Tästä 5,4 milj. euroa osoitettaisiin Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen (JOTPA) hankkimaan koulutukseen ja 3,1 milj. euroa työvoimakoulutuksena järjestettävään ammatilliseen koulutukseen. EU/ETA-maiden ulkopuolella sosiaali- ja terveysalan koulutuksen suorittaneiden sairaanhoitajien ammatinharjoittamisoikeuteen liittyvän pätevyitysmiskoulutuksen kehittämisen käynnistämiseen ehdotetaan 0,5 milj. euroa. Ukrainalaisille järjestettävään ammatilliseen koulutukseen ja tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen ehdotetaan 3 milj. euron lisämäärärahaa.

Kansallisteatterin pienen näyttämön peruskorjauksen kustannusten nousun kattamiseen ehdotetaan 3,6 milj. euron lisämäärärahaa. Paimion parantolan kiinteistön käyttö- ja ylläpitokustannusten kattamiseen ehdotetaan 2,8 milj. euron lisämäärärahaa.

Kansallisarkistolle ehdotetaan 0,5 milj. euroa digitaalisiin ja fyysisiin turvallisuusinvestointeihin.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotukeen ehdotetaan 10 milj. euron lisäystä lainojen viitekorkojen noususta aiheutuvan korkotuen kokonaismäärän kasvun johdosta.

Eläinlääkintähuoltoon ehdotetaan n. 5,0 milj. euron lisäystä eläintautitorjunnan lakisääteisiin menoihin sekä eläinlääkintähuoltolain nojalla maksettaviin korvauksiin.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

Liikenteenohjauspalveluyhtiö Fintraffic Oy:lle osoitettua Eurocontrol-jäsenmaksua ehdotetaan tuettavaksi n. 3,2 milj. eurolla.

Perusväylänpidon korjausvelan ja kustannusten nousun hallintaan ehdotetaan 31,4 milj. euroa. Inkoon meriväylän ja Etelä-Suomen talviväylän merimerkintöjen parantamiseen LNG-kuljetusten sujuvan ja turvallisen satamakäynnin turvaamiseen ehdotetaan 1,9 milj. euroa.

Tällä hallituskaudella päätettyjen liikennehankkeiden valtuuksiin ehdotetaan pääosin kustannusnoususta johtuen korotuksia yhteensä n. 85 milj. eurolla. Hankkeen vt 5 Hurus—Hietanen valtuutta korotetaan 7 milj. eurosta 12,3 milj. euroon ja hankkeen vt 4 Äänekoski—Viitasaari tieosuuden kehittäminen valtuutta korotetaan 21,2 milj. eurosta 50 milj. euroon, sillä hankkeiden alkuperäiset kustannusarviot perustuivat vanhoihin suunnitelmiin. Kustannusvaikutukset jakautuvat pääosin vuosille 2023—2025.

Uutena tiehankkeena ehdotetaan vt 9 parantaminen ja st 562 Lentokentäntien liikennejärjestelyt siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja enintään 42,6 milj. euroa. Hankkeelle haetaan myös EU:n sotilaallisen liikkuvuuden tukea.

Suhangon kaivoksen tieyhteys -hankkeeseen ehdotetaan 3,2 milj. euron valtuutta, jolla valtio kattaa puolet hankkeen kustannuksista. Valtuus on ehdollinen kaivostoiminnan käynnistämiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Ukrainalaisten työnhakijoiden palveluihin ehdotetaan 2,4 milj. euron lisäystä TE-toimistojen toimintamenoihin.

Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenoihin ehdotetaan 0,7 milj. euron lisäystä analysaattorin hankkimiseksi akkuminaalien ja kiertotalouden tutkimukseen.

Kansainvälisen matkailukysynnän lisäämiseksi ehdotetaan Business Finlandin toimintamenoihin 2 milj. euron lisäystä. Määrärahalla vahvistetaan Visit Finlandin toteuttamia markkinointi- ja myyminenedistämistoimenpiteitä.

Finnvera Oyj:n tappiokorvauksista vähennetään 100 milj. euroa, mikä johtuu tappiokorvausten ennakoitua maltillisemmasta toteutumisesta.

Huoltovarmuuskeskuksen Fingrid Oy:n osakkeiden omistuksesta vuodelta 2021 maksettujen osinkojen tuloutuksesta valtion talousarvioon luovutaan. Menettely vahvistaa Huoltovarmuuskeskuksen kassalikviditeettiä ja parantaa mahdollisuuksia reagoida tuleviin uhkiin ja kriiseihin.

Uusiutuvan energian tuotantotukeen ehdotetaan 133 milj. euron vähennystä johtuen sähkön markkinahinnan noususta.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Loppuvuonna 2022 lapsiperheille maksetaan ostovoiman tukemiseksi ylimääräinen lapsilisä. Tästä syystä perheetusmomentille ehdotetaan 112 milj. euron määrärahalisäystä. Oletettua alhaisempi syntyvyys alentaa momentin määrärahatarvetta aiemmin arvioituun verrattuna 25 milj. eurolla.

Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle ehdotetaan kohdennettavaksi vuodelta 2021 siirtynyttä opiskeluterveydenhuoltoon varattua määrärahaa mielenterveyspalvelujen jonojen purkuun 2,6 milj. euroa.

Rajanylityspaikkojen säteilyvalvonnan ylläpitämiseksi Säteilyturvakeskukselle ehdotetaan 1 milj. euron lisäystä. Valvonnan tavoitteena on estää säteilevien aineiden laitton maahantuonti ja kauttakulku.

Kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden henkilöiden kiireellisten sosiaalipalvelujen järjestämiseen ehdotetaan 0,5 milj. euroa lisäystä.

Yleisen asumistuen määrärahatarpeen arvioidaan olevan tänä vuonna 60 milj. euroa aiemmin ennakoitua alhaisempi. Työttömyysturvan momenteilla määrärahatarpeen alentuminen on yhteensä n. 280 milj. euroa. Tarpeen aleneminen on seurausta ennakoitua paremmasta työllisyystilanteesta.

Valtion osuuteen kansaneläkelaista ja eräistä muista laeista johtuviin menoihin ehdotetaan 50 milj. euron vähennystä. Muutos aiheutuu eläkkeensaajien asumistukimenojen ja kansaneläkemenojen arvioitua alhaisemmasta tasosta.

Ympäristöministeriön hallinnonala

EU:n elpymis- ja tukivälineen Suomen saannon pienennyttyä ennustettua paremman taloustilanteen vuoksi, öljylämmityksestä luopumisen avustukset ja sähköautojen latausinfraverkkoon kohdennettavat avustukset poistetaan elpymis- ja palautumistukivälineestä. Määrärahavähennyksiä katetaan osin kansallisella rahoituksella. Öljylämmityksestä luopumisen avustuksista ehdotetaan vähennettävän yhteensä 33,8 milj. euroa. Sähköautojen latausinfraverkkoston määrärahoja ehdotetaan vähennettävän yhteensä 7,5 milj. euroa.

Valtion velanhoidomenot

Valtion velanhoidomenoja ehdotetaan korotettavan 109 milj. euroa. Lisäys aiheutuu korkomenoarvion tarkistamisesta perustuen toteutuneiden korkomenojen, lainanoton sekä korkotason kehitykseen. Laskentaoletuksena on käytetty laskentahetken markkinakorkotasoja, 0,61 prosentin lyhyttä korkoa kolmen kuukauden korkojaksoille ja 1,68 prosentin pitkää korkoa kymmenen vuoden korkojaksoille.

Tasapaino ja valtionvelka

Varsinaisten tulojen 322 milj. euron lisäys ja määrärahojen 66 milj. euron lisäys huomioon ottaen vuoden 2022 neljäs lisätalousarvioesitys vähentää valtion nettolainanoton tarvetta 256 milj. eurolla. Valtion nettolainanotoksi v. 2022 arvioidaan n. 18,6 mrd. euroa, mikä sisältää vuoden kolmannessa lisätalousarviossa päätetyn 10 mrd. euron varautumisen sähkön johdannaismarkkinoilla toimiville yhtiöille myönnettäviin lainoihin ja takauksiin. Valtionvelan määrän vuoden 2022 lopussa arvioidaan olevan n. 147 mrd. euroa, mikä on n. 55 % suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Tuloarvion muutoksessa on otettu huomioon velanhallinnan erien lisäyksenä emissiovoittoihin ja -tappioihin yhteensä 662 milj. euroa. Nimellisarvoista nettoluotonantoa kasvattavat emissiotappiot, joita syntyy valtion myydessä lisäeriä aiemmin liikkeelle laskemiin viitelainoihin likviditeetin ja hinnanmuodostuksen tukemiseksi.

Budjettitalouden tuloarviot, määrärahat ja tasapaino, milj. euroa

	2021 Tilinpäätös	2022 Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	2022 Hallituksen esitys	2022 Yhteensä
Määrärahat yhteensä (pl. valtionvelan vähentäminen)	66 002	77 844	66	77 910
— Valtionvelan korot (pääluokka 36)	364	695	109	804
Tuloarviot yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	56 441	58 944	322	59 266
— Verotulot	46 753	49 736	1 061	50 798
— Muut tulot	9 688	9 207	-739	8 468
Nettolainanotto ja velanhallinta (mom. 15.03.01)	4 307	18 900	-256	18 644
— Nettolainanotto	3 683	-	-	-
— Velanhallinta	624	-	-	-

Vaalikauden kehys

Vakavassa ja merkittävästi muuttuneessa koko Eurooppaa koskevassa turvallisuuspoliittisessa tilanteessa hallitus teki kevään julkisen talouden suunnitelman yhteydessä kehyspoikkeuksen. Poikkeuslauseke otetaan huomioon kehystason rakennekorjauksena, eli vaalikauden kehystä nostetaan menoja vastaavasti, jolloin ao. menot tulevat katettua kehyksen ulkopuolisena. Vuoden 2022 toisessa lisätalousarviossa rakennekorjaus oli 1 991,5 milj. euroa vuotta 2022 koskien. Tässä lisätalousarvioesityksessä rakennekorjausta alennetaan 212,9 milj. eurolla, mikä johtuu etenkin siitä, että maahanmuuton vastaanottomenojen määrärahatarve on aiemmin arvioitua pienempi. Kokonaisuudessaan rakennekorjaus on 1 778,6 milj. euroa vuotta 2022 koskien: kyberturvallisuus 38,3 milj. euroa, rajaturvallisuus ja maanpuolustus 697,0 milj. euroa, maahanmuuton kokonaisuus 343,4 milj. euroa, huoltovarmuutta, energiaomavaraisuutta ja vihreää siirtymää tukevat toimet 167,5 milj. euroa, huoltovarmuus 286,2 milj. euroa, energiahintojen nousun takia tehtävät toimet 124,6 milj. euroa, Ukrainaan annettu apu 113,3 milj. euroa ja muut menot 8,4 milj. euroa.

Kehykseen luettavia menoja ehdotetaan lisättäväksi 34 milj. eurolla. Vuoden 2022 kehysmenojen taso olisi 55 154 milj. euroa. Kun huomioidaan kehyksen rakennemuutokset ja kehysmenojen lisäys, jää kuluvan vuoden jakamattomaksi varaukseksi 246 milj. euroa.

Kehyksen hinta- ja rakennemuutokset, milj. euroa

Momentti	Asia	2022	2023
24.01.20	Villa Lanten peruskorjaukseen liittyvä uudelleenbudjetointi.	1,3	
27.10.19	Monitoimihävittäjähankinnan valuuttakurssimenot käsitellään kehysneutraalisti vaalikauden kehykseen hankkeelle varatun rahoituksen puitteissa. Vaalikauden kehykseen varattua rahoitusta on aiemmin (JTS 2023—2026, LTA II 2022) alennettu hävittäjähankinnan maksuprofiilin tarkentumisesta johtuen.	74,4	
27.10.19	Monitoimihävittäjähankinnan tilausvaltuusrahoituksen siirto hankinnan muuhun rahoitukseen. Tilausvaltuus pienenee vastaavalla määrällä.	188,0	-16,0
28.80.32	Ahvenanmaan maakunnalle covid-19-pandemian vuoden 2020 vaikutusten vuoksi maksettava avustus käsitellään kehyksen ulkopuolisena menona.	12,6	
29.80.50	Suomen Ilmailumuseolle myönnetyn siirtomäärärahan uudelleenbudjetointi.	1,5	

Momentti	Asia	2022	2023
29.01.04	Vuoden 2021 kolmannessa lisätalousarviossa myönnetyn määrärahan uudelleenbudjetointi.	13,8	
31.01.88	Uudelleenbudjetointi liittyen hankeyhtiöiden rahoitukseen.	2,3	
31.20.51	Uudelleenbudjetointi liittyen täyssähköautojen hankintatukeen.	0,5	
32.30.95	Ajoitusmuutos kotoutumisen vaikuttavuusinvestointihankkeen maksatussissa.	1,5	-1,5
33.01.29	Vuoden 2022 toisessa lisätalousarviossa on alv-menoja kirjattu virheellisesti kehykseen kuuluviksi menoiksi. Kehysvaikutus oikaistaan kehystasoa korottamalla.	4,3	
35.10.61	Uudelleenbudjetointi liittyen ravinnekierätyshankkeiden viivästytykseen. Turvallisuuspoliittiseen tilanteeseen liittyvä kehyspoikkeus. Rajatut menot katetaan kehyksen ulkopuolisina menoina ja menoista tehdään vastaavan suuruinen kehystason rakennekorjaus. Muutokset tässä lisätalousarvioesityksessä: rajaturvallisuus ja maanpuolustus 7,5 milj. euroa, maahanmuuton kokonaisuus -242,6 milj. euroa, huoltovarmuutta, energiaomavaraisuutta ja vihreää siirtymää tukevat toimet -7,8 milj. euroa ja Ukrainaannettu apu 30,0 milj. euroa.	0,6	
		-212,9	
Yhteensä		87,9	-17,5

Eduskunnan vuodelle 2022 hyväksymät määrärahat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

	Pääluokka	Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	Hallituksen esitys	Yhteensä
21.	Eduskunta	133 968 000	-	133 968 000
22.	Tasavallan presidentti	26 845 000	-	26 845 000
23.	Valtioneuvoston kanslia	447 991 000	227 000 000	674 991 000
24.	Ulkoministeriön hallinnonala	1 389 896 000	2 711 000	1 392 607 000
25.	Oikeusministeriön hallinnonala	1 063 189 000	1 687 000	1 064 876 000
26.	Sisäministeriön hallinnonala	2 249 260 000	-206 378 000	2 042 882 000
27.	Puolustusministeriön hallinnonala	4 196 476 000	293 836 000	4 490 312 000
28.	Valtiovarainministeriön hallinnonala	32 871 529 000	106 110 000	32 977 639 000
29.	Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	7 750 043 000	43 082 000	7 793 125 000
30.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 988 403 000	13 750 000	3 002 153 000
31.	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	3 751 641 000	113 609 000	3 865 250 000
32.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	3 740 165 000	-403 392 000	3 336 773 000
33.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	16 122 834 000	-194 190 000	15 928 644 000
35.	Ympäristöministeriön hallinnonala	416 803 000	-40 550 000	376 253 000
36.	Valtionvelan korot	695 010 000	109 000 000	804 010 000
Yhteensä		77 844 053 000	66 275 000	77 910 328 000

Eduskunnan vuodelle 2022 hyväksymät tuloarviot ja nyt ehdotettavat tuloarvioiden muutokset osastoittain, euroa

Osasto		Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	Hallituksen esitys	Yhteensä
11.	Verot ja veronluonteiset tulot	49 736 296 000	1 061 261 000	50 797 557 000
12.	Sekalaiset tulot	6 436 105 000	235 159 000	6 671 264 000
13.	Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tulo- loutukset	2 622 187 000	-974 000 000	1 648 187 000
15.	Lainat (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	148 995 000	-	148 995 000
Yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)		58 943 583 000	322 420 000	59 266 003 000
15.03.01	Nettolainanotto ja velanhallinta	18 900 470 000	-256 145 000	18 644 325 000
Yhteensä		77 844 053 000	66 275 000	77 910 328 000